

# ZGODNJA DANICA.

## KATOLIŠK CERKVEN LIST.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četert leta 1 gl. 30 kr. v uskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 gl., za četert leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

**Tečaj XXXV.**

V Ljubljani, 18. vel. serp. 1882.

**List 33.**

### Sporočilo

bratovšine za vedno čiščenje presv. Rešnjega Telesa in za opravo ubožnih cerkev v Ljubljanski škofiji.

Pridite k meni, ki ste revni in obloženi, in jaz vas bom poživil! Tako nam še vedno kliče preljubeznjivi Gospod in Zveličar v zakramentu presv. Rešnjega Telesa, v katerem milostljivo med nami prebiva kakor pravi Bog in človek, da bi vse, ki verno k njemu pribežijo osrečil z zakladi svojih milosti. V tem zakramentu neprenehoma teče studenec zveličanja, kateri je odpert vsakemu, ki išče pravega, časnega in večnega blagra. Ali ni ravno zavoljo tega toliko dušne in telesne reve med nami, toliko nezadovoljnosti in obupnosti, toliko nemira in razpertije, ker Gospoda nebés in zemlje v najsvetejšem zakramentu zanemarjamo in se premalo na Njega oziramo?

Da bi pa našega Gospoda in Zveličarja v zakramentu njegove ljubezni zmiraj bolj spoznavali in častili, da bi se mu z dokazi goreče ljubezni in hvaležnosti nekoliko zadostovalo za vso nečast, ki se mu v tej skrivnosti godi, v ta namen se je ustanovila naša bratovšina. Njeni udje naj bi Ga kakor častna straža obdajali v najsvetejšem Zakramentu, in se v vednem čiščenju verstili po noči in po dnevi, in naj bi ne bilo ure, da bi se spodobno ne molil in ne častil Gospod v tem spominu njegovih čudežev. In ker se na naših oltarjih pri daritvi sv. maše po službi mašnikov ta božja skrivnost dan na dan ponavlja, in se v tabernakeljnih naših cerkev pod podobami kruha hrani, naj se po namenu bratovšine njeni udje tudi prizadevajo, z milodari in lastnim delom dostojnih, bogoslužbenih oblók ter paramentov napraviti ubožnišim cerkvam, kar tega same ne premorejo, da bode povsod oltar in tabernakelj vredno okinčan, in se povsod božje skrivnosti spodobno in častljivo obhajajo.

Radostno tedaj poročamo, da je bratovšini naši v preteklem letu zopet pristopilo 1238 novih udov iz raznih duhovnij naše škofije, ter je sedaj že 34.400 udov zapisanih, in da so njih mili darovi za opravo ubožnih cerkev, kateri so bili sproti naznanovani v cerkvenem listu „Zgodnja Danica“, od lanskega leta znesli 4792 gl.

74 $\frac{1}{2}$  kr. S pomočjo take darežljivosti se je po neutrudljivi delavnosti nekaterih blazih udov, ki na čast presv. Zakramenta blagovoljno podpirajo bratovsko vodstvo pri napravljanji cerkvenih paramentov, dalo izgotoviti 15 pluvijalov, 50 mašnih plaščev s tem, kar gre zraven, 15 obramnih velumov, 4 banderčke pred presv. Rešnje Telo, 38 obhajilnih burz s plajški, 20 obhajilnih štol, 18 plajškov za ciborije, 17 štol za pridige in druge posebne priložnosti, 26 oltarnih blazinic, 3 obzakristijske potezaje, 1 oltarni pert, 51 koretljev, 50 mašnih srajc, 150 humeralov, 50 cingulov, 100 korporalov, 100 pal, 400 rutic za kelih (purifikatorjev), 200 rutic za lavabo, kakor se je vidilo v očitni razstavi od 28.–30. minulega meseca.

Pri razdelitvi imenovanih paramentov je dobila:

1. *Ternovska cerkev v Ljubljani*: 1 obhajilno burzo.
2. *Cerkev sv. Jurija na gradu Ljubljanskem*: 1 velum, 1 plajšek za ciborij.
3. *Nova cerkev presv. Serca Jezusovega v Ljubljani*: 1 velum, 6 korporalov, 6 pal, 24 purifikatorjev, 12 rutic za lavabo, 2 koretlja, 2 mašni srajci, 6 humeralov, 2 prepasa.
4. *Ig*: 1 bel pluvijal.
5. *Dobrova*: 1 burzo in 1 štolo za obhajila, 2 koretlja, 2 mašni srajci, 6 humeralov, 2 prepasa.
6. *Brezovica*: 1 pridigarsko štolo, 2 mašni srajci, 6 humeralov, 2 prepasa.
7. *Šmartno pod Šmarno goro*: 1 bel mašni plašč.
8. *Rudnik*: 1 rudeč mašni plašč.
9. *Škofja Loka*: 2 koretlja, 1 pridigarsko štolo.
10. *Poljane nad Loko*: 1 bel mašni plašč.
11. *Sórica*: 1 vijoličast mašni plašč.
12. *Leskovica*: 1 rudeč mašni plašč, 1 velum, 1 burzo za obhajila.
13. *Zalilog*: 1 bel mašni plašč.
14. *Javorje nad Škofjo Loko*: 1 velum, 1 burzo in 1 štolo za obhajila.
15. *Lučine*: 1 bel pluvijal.
16. *Šent-Lenart*: 1 črn mašni plašč.
17. *Železnike*: 2 črni blazinici za mašne bukve.
18. *Dražgoše*: 1 obhajilno in 1 pridigarsko štolo.

(Dalje sledi.)

# Ovčica.

(Pis. M. Skalovič.)

(Dalje.)

29. Ovčica je dobro oblečena. Gosto lepo runo (kožuh) jo varuje v zimi mraza, v letu pa, ker je volna slab prevoditelj vročine, odvrta od nje pretople žarke. Pa ta svoj kožuh človeku odda navadno po dvakrat v letu: maja meseca je volna „grintovca“ jako terdna, da roke bolé, kadar se skube, a druga „jesénka“ je tanjša, ali tudi sukno iz nje ni terpežno. „Ovca sebe sleče — človeka obleče“ (pravi pregovor).

Kakor človeško telo v svojem sedanjem ubornem stanu potrebuje obleke, ne le zaradi mraza ali vročine in slabega vremena, ostrega kamenja in ternja, temuč tudi zaradi razlikovanja od živali, ki niso nikoli znale in ne bodo znale umetne obleke si pripraviti, — takó in še veliko več potrebuje duša tiste pomoči in podpore, ki se tudi obleka dušna ali milost Božja imenuje.

Milost božja je svatovsko oblačilo, s katerim oblečenim se nam je prikazati pred večnim Sodnikom, ako hočemo, da nas sprejme k veliki večerji. (Mat. 22, 12.) Že pri svetem kerstu smo dobili to obleko, ko je rekel duhovnik: „Sprejmi belo oblačilo, ktero neomadežano prinesi pred sodnji stol Gospoda našega Jezusa Kristusa, da bodeš imel večno življenje.“ — Zgubljeni sin, zapustivši očeta, je raztergal in oblatil prvotno obleko, a domu se vračajočemu hiti oče naproti in prvo, kar je hlapcem ukazal, da naj mu prinesejo, je obleka nova: „Hitro prinesite najbolje oblačilo, in oblecite ga“ (Luk. 15, 22.); gerški izvirnik pravi: ten stolén teu prôten — oblačilo prvo ali prvotno.

Sv. Pavel ap. se večkrat poprijema te podobe obleke, kakor izraza ali poznamenovanja vseh lepih čednosti kerščanskih, katerih najkrasniši zgled se sveti kakor suknja iz cela narejena (Jan. 19, 23.) nad Jezusom. Zatò pravi: „Vi ste v Kristusu bili kerščeni, ste Kristusa oblekli“ (Gal. 3, 27.); — „oblecite Gospoda Kristusa“ (Rim. 13, 14.); — „noč je prešla in dan se je približal; verzimo tedaj od sebe dela temé in oblecimo orožje svetlobe“ (Rim. 13, 12.); — „oblecite, kakor izvoljeni Božji, sveti in ljubi, preserčno usmiljenje, dobrotljivost, ponižnost, pohlevnost, poterpežljivost“ (Kol. 3, 12.); — „vsi oblecite ponižnost eden proti drugemu, kajti Bog se zoperstavlja prevzetnim, in daje svojo milost ponižnim“ (1. Petr. 5, 5).

Naš Zveličar pravi, da tudi hudobni zapeljivci se oblačijo v ponižno obleko, ali po zunanem ravnanji in govorjenji se ne smemo ravnati: „Varujte se pa lažnjivih prerokov, kateri prihajajo k vam v ovčjih oblačilih, znotraj pa so grabljivi volkovi. Po njih sadovih jih boste spoznali.“ (Mat. 7, 15.) Vendar nikoli ne beremo, da bi hudobni duh se komu prikazal bil v podobi ovce ali jagnjeta, ampak največ v podobi golazni — kače. Ovčica in jagnje, ki imata toplo odejo, ste v nasprotji z golo merzko kačo. Preden so prvi stariši poslušali osodoviti nasvet golazni peklenske, niso bili sicer na telesu okinčani z obleko, ali duševno so se svetili v prekrasni častitljivi obleki (Modr. 15, 5.), po grehu se je zrak ohladil, kajti Bog jim je napravil kožuhe, pa tudi duševno so postali goli. „Praviš: bogat sem in premožen, nikogar ne potrebujem, pa ne veš, da si ubožec, siromak, potreben in slep in nag. Svetujem ti, da od mene kupi očiščenega suhega zlatá, da boš bogat, in se oblečeš v belo obleko, da ne bo te sram tvoje golote, in z mazilom pomazi si oči, da boš videl.“ (Skriv. razod. 3, 17—18.)

Volna zimska, ki se spomladi ostriže (grintovca) je močna, terdna; tako so bili kristjani v prvih treh stoletjih po zimi silnega preganjanja močni in terdni v veri, goreči v ljubezni; kakor je pa volna, ki je po letu zrastle (jesénka) bolj tanka (fina), pa slabša, tako je vera kristjanov, ki nič nasprotovanja ali žaljenja nimajo prestat, bolj mertva in merzla. Proti koncu sveta, jeseni, bo enako opešala vera in ohladila se bo čez mero ljubezen, kakor je Kristus sam napovedal: „In mnogo lažnjivih prerokov bo vstalo; in premotili jih bodo veliko. In da se hudobnost razmnoži, omerznila bo mnogim ljubezen.“ (Mat. 24, 11—12.) Pa pristavi: „Kdor pa preterpi do konca, ta se bo zveličal.“ Pri nekdojih Spartancih je moral begunec ali plahutec v vojski, ko se je domu vernil, obleči staro, šarasto, zakerpano haljo; nobeden se ga ni smel obročiti, niti ga pozdraviti, na pol glave je bil ostrižen, na pol so mu pustili dolge zmeršene lase. (Weiss. Gesch. I. B. p. 247.) Tako je naše življenje vojskovanje, kdor se dá premagati, ne bo imel svatovskega oblačila, ko se na svoj dom vernemo. „Kar nas je sprejelo sv. vero, vsi moramo se vojskovati z hudobnimi duhovi. Na tem svetu pa hudobni duhovi nimajo nič svoje lastnine: goli z golimi se moramo močavati. Kajti, ako oblečen z golim se bori, ga bo ta ložej na tla vergel, ker ima za kaj ga prijeti. Kaj je vse posvetno kot neka obleka? Kdor torej proti hudobi v boj gre, naj se sleče (gornjo, težko obleko odverže), da ne bode premagan.“ (Sv. Gregor. hom. 32. in Evang.) Svetno blago in premoženje je kakor telesna obleka, ktere ne smemo preveč na se djati, toliko bolj pa nam je skerbeti za dušni kinč in krasno obleko milosti božje, da pridemo v število izvoljenih, o katerih pravi sv. Janez: „Po tem sem jih videl veliko trumo, katerih nihče ni mogel prešteti, iz vseh narodov in rodov, in ljudstev in jezikov, stati pred sedežem in pred Jagnjetom; bili so oblečeni v bele dolge oblačila, in palmove veje so bile v njih rokah; in so vpili z velikim glasom, rekoč: Čast Bogu našemu, ki sedi na sedežu, in Jagnjetu!“ (Skriv. razod. 7, 9—10.)

(Dalje nasl.)

## Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. (Preslavljanje novega Teržaškega škofa.) Omenili smo zadnjič, v kolikih jez cih je Terst pozdravljaj milostnega gospoda dr. Janeza Glavina, novega škofa, o njihovem nastopu 6. avgusta. Pred vsim moramo občudovati klasiški latinski spév stolnega kapitela sv. Justa; škoda je, da bi to preizverstno delo ležalo le samo v kaki omari; razširi naj se po Slovenskem, iz njega bode marsikdo, ki ne mara meni, da je na verhuncu latinščine, ponižan spoznal, koliko se mu še pogreša. Kaj tacega se ne dobi vsak dan in na vsaki šolski klopi; toraj vzemi, beri, študiraj, posnemaj, mladina naša! Glasi se tako-le:

Illustrissimo ac Reverendissimo Domino

Joani Nepomuceno Glavina

nuper Episcopo Parentino-Polensi nunc Tergestino-Justinopolitano

Ecclesiam suam Cathedralem Sancti Justi M.

Die 6. Augusti 1882 ingressuro.

Dulce mihi quondam deducere carmina plectro...

Diffugère dies conticuitque lyra:

Scilicet infirmor, non est mihi copia fandi.

At nunc rumpe moras, barbite cara, veni:

Urbs te festa vocat, per compita lata feruntur  
 Et gaudent cives, nola dat alma sonos,  
 Et loquitur campana gravis: Venerabilis ecce  
 Pastor adest vobis, jamque salutat oves,  
 Munera sacra feret, quae sit jucunda docebit  
 Semita coelorum, crux medicina malis...  
 Salve, pastor amans, quem Caesare vota ferente  
 Roma tulit nobis, huc ades hicque mane.  
 Tu dudum noster, Te dudum novimus omnes.  
 Trade crucem populo, da, pater almae, crucem,  
 In cruce parta salus, hac tu virtute triumphos  
 Victor ages... fugiet turba profana procul.  
 Infula cont nris exercet tempora spinis,  
 Et raras carpit dextera fessa rosas...  
 Turbatur pelagus, glomerantur in aethere nubes,  
 Praecipitantur aquae, tela trisulca ruunt.  
 Mugitu coeli reboant, Aquilone procella  
 Infremit, et spumas imperiosa ciet,  
 Antennae trepidant, agitantur ubique rudentes,  
 Truditur huc illuc fluctibus icta ratis,  
 Subsident barathri, montes volvantur aquarum,  
 Incubat oceano nox metuenda truci,  
 Damna parat cautes, laterum compage soluta  
 Rima patet, celeres ingrediuntur aquae.  
 Irrita vis hominum, navisque gravantibus undis  
 Mergitur ecce mari... non superabit homo  
 Naviculam Petri, non vafri daemonis ira,  
 Classica rauca sonant, miles ad arma volet,  
 Te duce congregimur! sacris operamur in aris,  
 Convivas Agni coena parata vocat,  
 Qua nulla est potior, rabidos virtute leones  
 Vincimus hac esca sanguineoque scypho,  
 Vincimus orantes et sacro foedere vincti...  
 Bella sacerdotes dant metuenda bonos:  
 En quod torpet iners, aqualet rubigine ferrum,  
 Vomeribus tribuit gleba subacta decus.  
 Donec vita manet, caput insuperabile bello!  
 Est haec vita brevis, non revocanda fugit,  
 Omnia labuntur, nihil est sub sole perenne,  
 Et tempus freno non remorante fugit,  
 Praecipitique volat rapido violentior Euro  
 Fulmineoque gradu, vita laborque brevis!  
 Aëra sulcabunt, qui findunt aequora pinnis,  
 Oceani fluctus ala secabit avis,  
 Non dabit ardentis vastatrix flamma calores,  
 Alpibus horrendis aspera bruma nives,  
 Et primum repetent redeuntia flumina fontem:  
 Nostra Dei semper corda movebit amor,  
 Astra poli mirare, Pater, taciturna reudent,  
 Aeternae patriae quaere viator opes.

*Capitulum Ecclesiae Cathedralis S. Justi M.*

Schneider, Sincich, Schwab,  
 Battalia, Dukich, Sust, Sterk.

K latinski se lepo verstí tehtna slovenska v imenu  
 „vdanih sinov teržaške škofije“, ki se tako-le glasi:

Presvitlemu milostivemu gospodu

**gospodu Ivanu Nepomucenu Glavina**

o slovesnem vmestenji na škofovi stolici

v Terstu 6. avgusta 1882.

„Suscitans a terra inopem...  
 ut collocet eum cum principibus populi sui.“  
 Ps. 112.

Zapel je slavni pesnik v Palestini,  
 Da nizkega je čisto Bog izbral,  
 In njega, ki je bival v nočni tmíni,  
 Razsvetlil, dvignil na goró, da stal

Visoko bi, ko luč v svetišču žaril,  
 Nam modro, milo, krepko gospodaril.

So mnogim mlade leta sred viharja  
 V grenkobnih bojih rastla na visost;  
 Pa bolj ko v steblo nežno veter vdarja,  
 Vterdi korén si derv košat in gost,  
 Da čversto veje krepke razprostira,  
 Sovražnim sapam hud naval zapira.

Tak drev si Ti! preblagi naš vladika!  
 Neznaten bil Ti, vboren rojstva dom,  
 Presajen v vert, kot zdrava korenika,  
 Pognal si čversto, klubovaje zlom,  
 Ki mnogobrojne ljubi Bog pošilja  
 Tem, koje vzame sebi pod okrilja.

Tam v Bregu Tebi zibelka je tekla.  
 Kder sladki sok rodi Noetov sad;  
 Roditeljem je blaga duša rekla:  
 Naj kedaj mož postane Ivan mlad,  
 Posvečen v službo večnemu Gospodu,  
 Kinč, slava, dika domovini, rodu!

Zgodi se. — Dom pustivši se napoti  
 Mladič v mesto, kjer mu raznih ved  
 Vir čisti se odprè. Nič ga ne moti  
 Nečimernost, — svetá strupeni med.  
 Marljiv dijak, duhoven glave bistre  
 Postane kmalo že vladika Istre.

Nekdaj je Servol skrival se v votlini  
 Veliko dni, pa božji čuje glas:  
 „Domú se verni v Terst, naj v domovini  
 Imé se tvoje sveti večni čas!“  
 In Ti poverneš k nam se iz Poreča  
 Po božji volji: bodi naša sreča!

Saj Te je v praznik svetega Josipa  
 Za škofa nam izbral presvilli Car,  
 Naj Josip Tebe z milostmi obsipa,  
 Da bodeš naši Cerkvi verl glavavar.  
 Marija Rožna Tebi naj pomaga,  
 Teržaških svetcev družba vseh predraga.

Poterdl radostno je sveti Oče  
 Leon cesarja svetlega odlok,  
 Tačas ko solnčni žar naj bolj pekoče  
 Nad nami čutit da nebés obok:  
 Ljubavi serčne ogenj tak v družini  
 Sinove z otcem vedno nas jedini.

Z radóstjo danes venčaj se Tergéste!  
 Vladika tvoj ima slovesen vhod;  
 Pastirju vikšemu ovčice zveste,  
 V škofiji glasno kličejo povsod:  
 Bog živi Te! veliko let ostani  
 Premili Oče nam, nas vodi, brani!

*Teržaške škofije vdani sinovi.*

**Iz Ljubljane.** (Pogled v dijaško kuhinjo.) Kakor je  
 bilo ob kratkem že povedano, je preteklo šolsko leto  
 iz tako zvane „študentovske kuhinje“ bolj redno pomoč  
 dobivalo 33 mladenčev iz latinskih šol. Izmed teh jih  
 je 26 šolo izdelalo, s tem, da nekterim bo treba kako  
 tvarino še popraviti. Nekaj malo pa se jih je v nekake  
 dvojnate ali trojnate kljuge in rogovile tako zapletlo,  
 da se leto in dan ne morejo premakniti. Iz preparandije  
 sta 2, dobro zveršila. Iz normalke jih je podporo dobi-  
 valo 21; med temi jih je 9 odličnih, 5 dobrih, 7 oklju-

kanih. Iz orgljarske šole bilo jih je 6 in 1 za poverhu kot poslušavec. Le-ti dobijo spričalo še le ko zadnje leto izdelajo. Dokončal je letos izmed njih eden (Vilhar) četrto leto in je nraven, priporočila vreden mladeneč, kolikor nam je znano. Tedaš števílo vsih 63. Zraven teh je tudi več družih z onimi vred v kaki sili kaj pomoči dobivalo.

Po tacih potih je v vsem šolskem letu plačano za živež čez 874 gld., za druge potrebe, kakor pomoč k šolskim rečém, k obleki, kruhu, svečavi itd. pa čez 166 gl. Tedaš je izdal minister 1040 gl. in še marsikaj grošev več. Večina jih je dobivala živež v ljudski kuhinji in pri g. Valjavcu, 2 pri g. Bergantu na st. tergu, nekteri pa so v denarju dobivali na dom svoje oddelke. Koliko pa je prejel, to je po večem „Danica“ sproti naznanovala. Mora povedati, da z denarom ni skoparil, pa tudi nič ni nepotrebno izdal; vender ima še toliko zaloge, da bi se ne ustrašil, ako bi imel skoz 10 mesecev le kaka 2 junaka na svojih plečih; toda biti jih zná toliko, da bi se komaj z dvema številkama dali zapisati. Velika večina lanskih še zanaprej prosi, novih pa se je že do zdaj kake tri kôpe oglasilo. Tu so ti peticije na peticije; minister pa vsim pravi: Molite in prosite Boga, da dosti dobrotnikov obudí, kakor jih je lansko leto, pa bodete oskerbljeni — saj po soldaško. (Sej iz študenta je težko kdaj kaj prida, ako nikoli ni lačen, in marsikteri — z vsim odveč preskerbljeni — dobijo tako težko glavo, da se celó pred Bogom ne more več ukloniti, kako še le pred človekom? Kam čuda: sej pravijo, da se je zmiraj več učiti, — k temu pa še slama — hočem reči slava — svoje lastne visokosti! Pogosto pa ravno taki poznejše leta velikrat terkajo na vrata dobrotnikov, kterim v študentovskih letih ni bilo potreba. Zapusti jih namreč božja pomoč in blagoslov, ker so previsoko glavo nosili. To pa, se vé, veljá le o nekterih; velik del tudi tacih je pridnih in hvale vrednih.)

Tedaš na dobrotnikih je zdaj zastavljeno tudi to, če ministerstvo pade ali ostane s svojimi dijaki? Kdo po naj večem delu pa je bil dobrotnik ljube mladine, to je dobro znano, namreč, tako imenovana „mertva roka“, gospodje duhovni so bili po naj večem delu dobrotniki sinom slovenskih očetov in mater. In to je prav dobro in lepo delo, če tudi nekteri ugovarjajo, da je malo hvaležnosti. To zná po nekoliko biti res; toda drugod je je še manj. V Boga zaupamo, da mnogi izmed teh bodo čez kaj lét pri vsaki sv. maši v „Memento“ jemali dobrotnike svojih mladih lét, kakor že zdaj vsak dan nekaj malo zanje molijo. Financar sam je sicer „posvetnjak“, ker z denarom ima opraviti, vendar dijaških dobrotnikov noben dan ne pozabi, kakor je večkrat že povedal, prevečkrat pa ne smé, da bi ne djal kdo: ta se pa hvlali.

Dolžni smo še nekaj povedati, namreč to, iz kterih krajev so dijaki in drugi šolci, kteri so preteklo leto podporo vživali, njih po eden ali po več. Kraji po večem so naslednji: Bled, Železniki (3), Breznica (2), Logatec, Sava pri Litiji, Polje pri Ljubljani, Ljubljana (6, pa niso vsi več tukaj), Idrija (3), Dragomer, Špitalič, št. Rupert, Prežganj, Zagradec, Sodražica (2), Verhnika (2), Sela pri Kam., Mengeš, S. Gora, Žiri, Bitinje, Novomesto (2), Kranjska gora, Šmartno pri Lit., Škofja in Stara Loka (3), Griže pri Zavčih na Štaj., Češnjica, Javorje, Kerka, Tujuice, Trata, Kočevsko (2), Sostro, Polhov gradec, Jesenice, Vitanje pri Celji, Spod. Poljskava na Štaj., Planina, Studeno pri Postojni, Dobrava pri Podn. itd. Opom. Nekteri morebiti niso zdaj več na tistem mestu, ker se starši preseljujejo, ali iz družega vzroka, nekterih kraja pa ne vemo.

H koncu neke želje in prošnje: 1. Naj bi zraven „mertve“ tudi „živa roka“ se jela bolj ozirati na ubožne

študente. 2. Naj bi zdaj o počitnicah toliko pomočkov prišlo, da bi financ-minister s „korajžo“ mogel delo pričeti. 3. Naj bi čast. gg. duhovni pri tacih, ki pomoči prosijo, poterdili, da je sadevni mladeneč pomoči potreben in vreden.

**Petindvajsetletnica pri sv. Joštu pri Kranji 9. avg. t. l.** Na prijazno vabljenje dražega tovarša našega č. g. Fr. Tavčarja smo se petindvajsetletniki že v torek popoldne zbrali pri sv. Joštu na gori, devet svetnih duhovnov in eden pater.

Sedem naših sošolcev duhovnov je že Gospod k sebi poklical in enega patra, pet jih iz raznih vzrokov pri nas biti ni moglo.

Naredili smo si načert slovesnosti prihodnjega dneva v lepo okinčani cerkvi sv. Jošta. Ob 3 zjutraj praznično zapojó nam zvonovi, in mogočni strel odmeva od hribov. Ob 5 začnó se ss. maše, na vsake pol ure; vmés se je spovedovalo po moči, ker bilo je ljudstvo že čez noč na gori, zjutraj pa je kar v procesijah dohajalo. Gotovo 150 do 200 ljudí se je ta dan pri sv. Joštu obhajalo, — pač za petindvajsetletnike veselje, ker vsi so Kristus a tudi za nas prosili. Ob sedmih smo skupno obhajali molitve s sv. mašo za ranjce naše sobrate.

Ob 9 je g. Rozman v kratkem govoru dokazal, kako je to res „dan, ki ga je Gospod naredil, radujmo in razveseljujmo se v njem“ (Ps. 117.) — za petindvajsetletnike in za verno ljudstvo. Po govoru so šentjanški fajmošter g. Janez Dolinar med azistenco opravili slovesno sv. mašo in k sklepu zapeli so jubilanti zahvalno pesem in z njimi krepko vsi zbrani v cerkvi.

Petje je oskerbel gosp. učitelj šmartenski; njemu in pevstvu njegovemu, ki vsi so izverstno delali, čast in zahvala.

Prosili smo bili sv. Očeta sv. blagoslova in odpustkov; oboje so nam bili milostljivo podelili. Tako smo prosili tudi milostljivega gospoda knezoškofa sv. blagoslova. Osrečili so nas s preprijaznim pismom, v kterem so nam prav ljubeznjivo čestitali in svoj višepastirski blagoslov podelili. Za to milost in čast smo se jim takoj pismeno zahvalili.

Ob eni popoldne nas je pa gosp. Tavčar prijazno in dobro pogostoval. Za ves trud in skerb in za vso prijaznost mu še enkrat naj toplejši zahvalo očitno naznanjamo.

Pri obedu smo se veseli spominjali dogodkov minulih lét; napili smo navdušeno sv. Očetu, milostljivemu gospodu knezoškofu in drugim svojim dragim, kteri so nas s čestitkami pozdravili.

K sklepu smo skupno še ss. stopnjice obiskali, in poslovili smo se od sv. Jošta — mogoče za vselej!

Prav serčno smo se zdaj poslovili, obljubivši si, čez deset lét, kolikor bo še živih, zopet se združiti in Boga hvaliti; na to smo se podali z gore nazaj — vsaki proti svojemu domu.

Med potjo smo še milo se ozirali na goro sv. Jošta in mislili: prelepi in srečni dan nam je danes bil na Šentjoštovi gori! Bog daj — kar se nadjamo, da je bil dan Bogu, Mariji Devici, sv. Joštu in vsem izvoljenim v čast, vernim mertvim v tolažbo, nam jubilantom in drugim deležnikom pa v večno in časno srečo! Z Bogom!

**Od sv. Magdalene nad Idrijo, 13. vel. serpana 1882.** (Žalostni stan vsled pogoriša.) V neizrečeni nadlogi, ktera nas je po grozovitnem požaru zadela, tolaži nas dobrotljivost blagoslovenih dobrotnikov, kteri se nas spominjajo, ter nam z darovi že nekoliko na pomoč prihajajo. Med drugimi darovi, kteri so že došli in kakoršnih še želimo, pa je res veliki dar blagodušne gospé Šupevčeve, ktera nam ni le na prošnjo vsega dolga za sveče (čez

36 gl.) popolnoma odpustila, temveč nam je še poverhu v podporo poslala 20 gl. Bog naj ji stoterno poverne, ter tudi nam še več dobrotnikov nakloni! Potreba je res velika, toraj prosimo še darov pri vsih blagih serciah.  
Jernej Primožič, administrator.

**Iz Tersta, 6. avgusta 1882.** (*Slovesno vmestovanje škofa Janeza Glavina.*) Po malo čez polletnem obdobju je teržaško-koperska škofija zopet dobila višjega pastirja, verlega, v cvetu moške starosti stoječega milg. dr. Janeza Nepomuka Glavina. Škof Janez N. Glavina je po teržaškem šematizmu osemnosemdeseti škof teržaški (Janez X), in četerti škof združenih škofij teržaško-koperske. Rojen 13. aprila 1828 v Borštu v tako imenovanem Bregu pri Dolini, je torej dopolnil 54. leto svojega življenja. Ker takrat ni bilo šole v Borštu, pošlje plemenita duša, g. kaplan Čadež, bistroumnega dečka najpred na Kras v Povir v šolo, in v Bazovico, da se ondi izuči prvotnih nauk. Potem pride v Pazin, in v Koper na gimnazijo, in po izvrstno doveršenih latinskih šolah v goriško semenišče. Poslednje leto bogoslovja izdela v Terstu, kjer mu je bil pokojni škof Dobrila vodja. Mašnik posvečen 17. avgusta 1852, je torej ravno 30 lét že duhovnik. Malo časa je služboval v Istri (Draguč in Koper) kot duhovni pomočnik in pokojni škof Legat ga pošljejo na Dunaj, da tam doseže doktorstvo bogoslovnih ved. V Terstu je potem nekaj časa kot kaplan škofov in škofijski tajnik, in kmalo tudi župnik pri mestni fari sv. Marije Dev. Pomočnice (stari sv. Anton). Tu je mladi, pobožni, učeni župnik posebno skerbel, da se popravi stara župniška cerkev, da se razširi in podaljša, nov zvonik se ji postavi. Roženkransko nedeljo 6. oktobra 1878 je bil slovesno posvečen v Gorici za poreško-puljskega škofa, in po štiriletnem bivanju v Poreču je letos po smerti blažega škofa Dobrila 19. sušca (sv. Jožefa dan) bil od svitlega cesarja za teržaškega škofa izbran, in 3. julija v Rimu od sv. Očeta papeža poterjen. Že pokojnemu škofu Legatu je bil župnik Glavina deana roka in podpora na stare dni, in torej so mu razmere škofije jako dobro znane.

Slovesno vmestovanje se je godilo v naj lepšem vremenu. Vdeležil se je slovesnosti c. kr. namestnik Pretis, župan Bazzoni in mnogo mestnih odbornikov. Po s prapori okinčanih ulicah iz cerkve sv. Marije Pomočnice čez veliki terg, memo jezuitovske cerkve se je obhod pomikal k stolni cerkvi sv. Justa. Tu je stal na glavnih vratih latinski napis: „Crux medicina malis.“ (Križ je lek zlom) Slovesno zadonil: „Te Deum laudamus!“ po prostorni z ljudstvom natlačeni stolnici sv. Justa, ko stopi vanjo novi škof, in po dotičnih molitvah se prebere „bula“ iz Rima, in škof zasedejo stolico. Prečast. milg. prošt Šneider, častitljivi 70letni starček, opravi lep ogovor novemu škofu, v katerem opozori, da živimo v hudih časih, da žetev je velika a delavcev malo, in mnogo starih. Da je že duhovniška čast breme, angeljskim ramam težko, koliko več je težek škofov križ, kakor je rekel nekdanj sv. Alfonz Ligvorijan, ko so mu dali škofov križek: „Oh! kako težek si ti, križek!“ Da! v istini se more reči vsakemu škofu danes:

„Infula continuis exercet tempora spinis!“

(Témenom vedno bodèč je venec — škofova mitra).

Pa kaj zato? Delo je kratko, plačilo pa večno. Vsi skupno vsak na svojem mestu delajmo, molimo, zvesti do smerti, da dosežemo krono nevenljivo. — Vidno ginjeni so škof kratko in primérno odgovorili: Da jih veseli videti toliko duhovnih bratov okolo sebe, katere serčno pozdravijo: „Vi ste veselje moje, moja krona!“ Po drugi strani pa se močno bojé zaradi svoje silne

odgovornosti; vendar z združenimi močmi se veliko doseže. Naj torej medsebojna složnost in ljubezen vse navdaja, da se skrivnostno telo Kristusove Cerkve v ljubezni sozida. V to ime Bog nam pomagaj!

Na to se zaporedoma vsi poklonijo svojemu novemu očetu in škofu, in pontifikalna sv. maša se začne. Res, da je godba po talijansko, nekako tu pa tam teatralna, a priznati se mora, da je tudi veličanstvena, sercé in mozeg presunljiva, do solz ginljiva: zlasti v Gloriji: „Ki grehe odjemlješ, usmili se nas!“ se vsa cerkev ko v potresu trese, kakor zločin, ki se trese pred sodnikom, na to pa jako milo prosi: „prejmi naše prošnje!“ itd. O 1/2 12 je bila slovesnost končana in „peščica vojakov“, kakor milg. škof svoje duhovnike imenuje v nastopnem pastirskem listu, se je razišlo vsak na svoje od previdnosti Božje odločeno mesto, da serčno pod novim poveljnikom vojskuje vojsko Gospodovo. Bog daj svoj sveti blagoslov in konečno zmago!

**Pod Čavnom.** (*Spomin na Loreto.* [Dalje.]) Odkar je hišica Marijna v Loretu, to je, od l. 1295, imela je že brez števila obiskovalcev, romarjev od vseh strani svetla in vseh stanov. V tej hišici je bilo že okoli 160 svetnikov, t. j. 160 oseb, ki se zdaj kot svetniki časté, n. pr., sv. Karol Boromejski, sv. Frančišk Salezijanski, sv. Ignacij, Indije apostelj sv. Frančišk Ksaverij, sv. Alojzij, sv. Alfonz Ligvori, sv. Benedikt Labre itd. . . Svetih očetov papežev je to sv. hišico obiskalo, v njej daritev sv. maše opravilo ter jo obdarovalo z odpadki in darovi 57. Rajni blagi Pij IX so hitro, ko so bili izvoljeni, posebnih darov poslali v Marijno hišico in leta 1857 sami to svetišče obiskali. Tudi sedanji sv. Oče so s svojo nazočnostjo že počastili to sv. mesto. Kraljev in cesarskih vojvodov je sv. hišico obiskalo, kolikor se jih je po imenu zaznamvalo, okoli 30, in ti bili so iz Španjskega, Pruskega, Ruskega, Avstrije itd. Koliko jih je bilo pa družih, katerih imena so neznane ali se ohranile niso? Celó slavni Radecki molil in klečal je v Marijni hišici; enako Konstantin, sin Nikolaja I, car ruski. Tudi Viktor Emanuvel bil je prišel Marijo počastiti. Cesaric pa, kraljic, vojvodinj in kraljevih hčeri bilo je tu že od vseh strani svetá. Naša presvitla cesarska rodovina vstanovila je celó eno sv. mašo, ki se ima brati vsaki dan v hišici. Jasen dokaz pač, kako radi so obiskali in v koliki časti imeli to svetišče njeni visoki vladarji in udje. Marija pa tudi preslavne in preblage hiše ne bo zapustila! Avstrijski vladarji postavili so si spominke po vseh znamenitih božjih potih svetá; na veke bodo ti pričali o njih slavi. Nadškofov, škofov in duhovnov bilo je v Loretu in v sv. hišici že brez števila. Samo l. 1867 je v mescu juniju sem priromalo in svetišče Marijno obiskalo 67 škofov, in sicer 18 iz Italije, 20 iz Francoskega, 12 iz Amerike itd. . . \*) Obhajanih je tu na leto romarjev na tisoče, kako leto po 30.000 tujcev — romarjev, med temi vedno veliko iz cesarskih in kraljevih hiš, dalje veliko slavnih in učnih mož, ne le od vseh strani Evrope, ampak z vsega svetá.

Da je tu v resnici njena hišica, pokazala in razodela je Marija Devica že z neštevilnimi čudeži in znamenji. Nobeden ne more prešteti bolnikov, ki so tu na prošnje Marije D. bili ozdravljeni. Veliko, veliko judov, turkov, ajdov, brezbožnikov se je tu že spreobrnilo, da, veliko najbolj terdih grešnikov bilo je ganjenih in omečenih. Pa ne le to — Marija tudi varuje svojo hišico, in to je eden naj terdnejših dokazov resnice. Marija razodeva namreč nad hišico in darovi posebno moč in varstvo. — Prihodnjič o tem nekaj izgledov.

\*) Posnete so te številke po brošuri: Cenni storici sulle prodigiose traslazioni della S. Casa. Loreto. 1876.

**Iz Maribora.** (Poročilo o dijaškem semenišču.) V knezo-škofijsko dijaško semenišče za Lavantinsko škofijo je bilo v preteklem šolskem letu sprejetih 44 dijakov od druge do osme šole. Ker sta med letom dva izstopila, bilo je na konci leta 42 dijakov v semenišči. Napredovanje v učnih predmetih je bilo razmeram primerno, kajti od omenjenih 42 dijakov jih je 10 z odliko in 26 z enojko šolo doveršilo; 4 smejo po počitnicah poskušno delati, eden je čisto propadel in eden zavoljo dolge bolezni ni bil izprašan. V 8. šoli so bili trije, ki zdaj prestopijo v bogoslovsko semenišče. Za bodoče šolsko leto bodo 11 izpraznjenih prostorov, za ktere se naj bi bile skoz dotični farni vrad do knezo-škof. ordinarijata vsaj do 12. avgusta prošnje vložile. Velečastiti dušni pastirji, ki sposobne dijake priporočujejo za sprejem, so prošeni, naj brez družih ozirov najbolj na to gledajo, ali dijak kaže kaj poklica za duhovski stan, kajti brez te lastnosti ne more nobeden sprejet biti in tudi ne dolgo v semenišči se zderžati. — Kakor druga leta prejelo je dijaško semenišče tudi letos mnogo daril od prečastitih gospodov duhovnikov, za kar se vsem izreka najserčnejša zahvala. Izmed posvetnih gospodov so letos semenišču sporočili rajni g. Katschthaler veliko uro za na steno, veliko omaro in več knjig in muzikalij; naj se jim za to ohrani blag spomin. („Slov. Gosp.“)

**Iz Amerike.** (Šolsko.) Wabasha, Minn., 8. julija 1882. Šolsko leto je končano. Učiti se je bilo verlo mnogo; kajti pri nas imamo samo tri leta bogoslovja, zato pride pa tudi več gradiva za jeden tečaj. Pervega sva toraj z gosp. A. Ogulinom, hvala Bogu! dobro doveršila. Sedej imamo pa dva meseca počitnic, da se duh in telo poživi ter pripravi za prihodnje leto. Bivam toraj zopet ob bregu sinjega Missisippija pri predobrotljivem gosp. dekanu J. Trobcu.

Ker so ravno zadnji ponedeljek, 3. t. m., tū v Wabashi šolo sklenili, dovolite mi, da Vam o tej svečanosti nekoliko verstic pišem.

Svečanost se je pričela popoldne ob dvéh. Občinstva je bilo navzočega vse polno. Izven wabashkih Slovencev so nas s svojo navzočnostjo počastili tudi preč. gg. misijonarja J. N. Stariba iz Red-Winga in Peter Jeram iz Highlanda, pa gg. bogoslovca Anton Ogulin in Jakob Stariba iz Red-Winga.

Program svečanostni bil je jako raznoversten. Šolska mladež se je sosebno odlikovala v godbi in petji. V godbi so šolske deklice res izurjene, nihče bi ne verjel, da bodo tako mlada dekletca (nekatera še le sedem ali osem lét stara) tako težke kompozicije tako spretno izverševala. Enako izborna je bilo petje, jedna pesem se nam je bolj dopala od druge; sosebno lep pa je bil nek duet „Two Alpine Maids“ („dve planinski deklici“), ki sta ga peli dve deklici, jedna, ki je pela alt, bila je celó Slovenka, kar naznanjam z nekim ponosom. Da, to je bilo res nekaj nepričakovano krasnega. Tudi dve igri, ki ste ju izverševale deklice, ste bile dobro vedrilo.

Pa i dečkov ne smem pozabiti. Tudi ti so se iz kazovali v dveh šaljivih nastopih. Igrali so: „vojake“, pri čemur so rabili za orožje raznoverstno kuhinjsko opravo; to je bilo smeha! Potem pa za murce, isto tako šaljivo igro. Občinstvo se je kaj radovalo nad temi počernjenimi páglavci, ki so tako neustrašeno koračili po prizorišči.

Vsi poslušalci so bili zeló zadovoljni s predstavami; ploska je bilo od vseh strani. Dasitudi so predstave terpele cele tri ure, vendar se občinstvo ni čisto nič dolgočasilo in utrudilo. In ker so iste predstave, da bi mnogim željam vstregli, zvečer ponavljali, je mnogo popoldanskih poslušalcev tudi večernih predstav se vdeležilo. Popoldne je bil pristop prost, zvečer so pa nastavili po

25 centov za vstopnino. — Tako se je nabralo kakih 80 gld., ki se bodo obrnili za šolske potrebe. H koncu svečanosti čitala je neka učenka lastnoročno zahvalo v imenu vse mladine. Sosebno se je zahvaljevala neutrudljivemu g. dekanu J. Trobcu za neomejeno njihovo darežljivost in očetovsko skerb za mladino, zatem pa čast. Sestram, ki v istini izgledno skerbé za duhovno in svetno odgojo šolske mladine.

Po vsem tem pa stopijo prečastiti gospod dekan Jakob Trobec na prizorišče ter po kratkem nagovoru do občinstva pričnejo darila razdajati med naj pridniše učence in učence. Kacih petdeset otrok je prejelo lepa darila. Deklica prejela je lepo zlato svetinjo z verižico, kot naj perva v vseh predmetih. Druga darila: knjige, zlata pisma, peresca itd. dobili so najizverstnejši v risanju, godbi, petji, oni, ki so celo leto redno šolo obiskovali, kakor tudi tisti, ki so vsak dan k sveti maši prišli. Štirim deklicam so preč. gosp. dekan krasne vence na glavo deli, ker so se celo leto naj lepše obnašale. Tudi za prihodnje leto so obljubili oče Trobec, da bodo sami dali darila vsem, ki bodo redno obiskovali šolo in naj bi jih bilo tudi dve sto.

Katoliška šola je v istini pokazala, da ni le kos „prosti“ (državljanski) šoli, temveč, da je že davno daleč prekosila. Tega mnenja je vsak nepristransk opazovalec. Ljudstvo je pa tudi s svojo obilno vdeležitvijo pri svečanosti pokazalo, da zna ceniti šolo; mnogo precej navzočih, tudi ti so se jako pohvalno izražali o šolskem napredku; prav pohvalno piše tudi tukajšni protestanški tednik „Wabasha Herald“. — Kdor koli je ogledoval prelepe pertiče in druga ženska ročna dela, ni se mogel dovolj načuditi pridnosti in marljivosti, ki vlada v šoli. Res delajo učenke pod verlim nadzorstvom čč. Sestrá, kakor marljive bučelice. Prav tako izverstne so tudi mnoge risarije, v katerem predmetu preč. g. dekan sami podučujejo mladino.

Največ vredno je pa to, da se mladež izreja na pravi verski podlagi, brez terdne podlage je vse delo ničevno ter se poslopje prej ali pozneje zgrudi. Tū se mladina ne učí samo vseh potrebnih vednosti, marveč se tudi vadi lepo in pošteno živeti, kakor se katoličanu spodobi.

V Highlandu preč. gosp. misijonar P. Jeram kaj verlo delajo. Kakor sem bil že lansko poletje omenil, postavili so si prav lepo in prostorno hišo; sedaj so cerkev prenovili in pokopališče popravili in vredili. Sosebno so si pa napravili prav mnogo in kaj krasne mašne obleke.

25. junija so imeli sv. birmo. Milg. vladika John Ireland so kakim 115 otrokom zakrament sv. birme podelili. Ko so milg. vladika otroke izpraševali, so jim otroci neustrašeno in izverstno odgovarjali. Jako zadovoljni so se preč. viši pastir poslovili od Highlanda.

Ivan K. Solnce.

## Sladka Devica Marija.

Vsa rajska si, Marija!  
Devica zvoljena;  
Najslajša in premila,  
Vodilja ljubljena.

Obraz Tvoj, rajsko-mili,  
Če gleda ga okó;  
Duha preljubeznjivi  
Povzdigne mi v nebó.

Očes ko tvojih gledam,  
O Sladka! žarni svit,  
Se svetu odpovedam,  
Ves z milostmi oblit.

Serce, dabá prešine  
Sladkosti Tvoje méd,  
Zavest me, Mati, mine,  
Ko pesem čem Ti pét'.

In ročice prenežne,  
Obdane z limbarji,  
Tolažijo terpežne,  
Delijo milosti.

Presladka ljubeznjiva,  
Devica rajska Ti!  
Nezmérno milostiva,  
Zmir mati bodi mi!

Po Tebi serce vroče  
Tu vedno hrepeni;  
Po tebi, Sladka, joče,  
V dolini tug solzi.

Roke razplj po meni.  
Najslajša! moj zaklad  
V naročje svoje vzemi,  
Skušnjav če pride gad.

In ko mi bo umreti,  
Devica čudežna!  
Daj v raju mi zapeti  
Slaj serca mojega.

S. Bonav.

## Razgled po svetu.

V Zagrebu je kraljeva vlada odločila, da za prihodnje šolsko leto 1882/3 se ustavi vsako sprejemanje v ženske preparandije.

Luteranska propaganda se tudi v Istriji vsiljuje. V Rušicu je bila neka posestnica pričela žensko odgojišnico za deklice. Sprevidili so pa neki katoliški starši, da se jim v tem vstavu otroci izrejšajo čisto v protestanškem duhu. To so naznanili svojim dušnim pastirjem, ti pa duhovski viši oblasti. Duhovska oblast se je obrnila za pomoč do ministerstva, da naj to napravo ali zapre ali zapové, da naj se otroci odgojajo v katoliškem duhu. Duhovna oblast pa ni dobila ne besedice odgovora; vsled tega si je štela v dolžnost ter je izdala okrožnico, s katero je dušnim pastirjem naložila, naj katoliške družine in oskerbnike opomnijo, kolika nevarnost žuga v tej napravi otrokom za zveličanje duše in da vsi tisti, ki v to napravo otroke dajejo, se morajo ceniti nevredne se. zakramentov, ako otrok prej ko prej ne vzamejo iz tega vstava. Okrožnica pravi, da vsim takim staršem ali oskerbnikom se mora odveza odreči.

Petrograd. Škof Borovski, ki je že 12 lét živel v pregnanstvu v Perm-u, ob meji evropejske Rusije, je pred malo tedni dospel v Varšavo, in od tam se je podal v Plock (nekako v sredi med Tornom in Varšavom). Izmed poljskih škofov so še v pregnanstvu: nadškof Felinski iz Varšave, škof Krasinski iz Vileue in posvečeni škof Rzevuski iz Varšave.

Prusko. Pruska vlada se zmodruje. Po ukazih kraljeve vlade se po neštevilnih krajih šolsko predsedstvo in internis zopet izročuje farnim oskerbnikom. Tako sedaj v warendorfskem okraju v šest srenjah itd. itd.

V Paderbornu se zopet prične škofovo malo seme-niše, ki ga je bila zaperla kulturna borba l. 1876.

V Koblencu je cesarica Avgusta mnoge katoliške ženske redove znatno obdarovala z denarom in drugimi darovi. Usmiljenim Sestram presv. Jezusovega Serca v Niederfallu je malo pred svojim odhodom izročila prav velik znesek za vstanovo nove bolnišnice.

Po drugi strani pa se vije stara kača sovrašstva zoper katoliško Cerkev. V zadnjem državnem zboru je bila sprejeta neka postava, vsled ktere ima država oblast pregnane škofe pomilostiti, to se pravi, iz nezadolženega pregnanstva jih poklicati na njih sedeže. Pa kaj pomaga ta postava, ker se ne spolnuje! Na prošnje za pomilostenje škofov so katoličani z ostudnimi psokami pitani od državnih časnikov.

V severni Ameriki se katoliška Cerkev vedno bolj razširja. V novem Jorku je 59 katoliških cerkev, v

Bruklinu 44, v Filadelfiji 43, v št. Lujz-u 41, v Čikagi 38, v Cincin-tu 36, v Bostonu 31, v Baltimoru 27 in pri San-Frančišku 20. Tedaj je samo v teh 9 mestih 339 katol. cerkev. Vediti pa je k temu, da amerikanski katoliški časniki neprenehoma naznanjajo zidanje novih cerkev po raznih krajih.

## Bratovske zadeve.

### Koledar za prihodnji teden:

21. vel. serpana. S. Joana Frančiška vd. — 22. S. Timotei. — 23. S. Filip Benicij. — 24. S. Jernej. — 25. S. Ljudovik. — 26 S. Samuel pr. — 27. Trinajsta nedelja po Bink. Prenašanje ss. Hermagora in Fortunata.

### Zahvale:

Št. 84. Čast in hvala Naši ljubi Gospéj presv. Serca in sv. Jožetu, po katerih priprošnji je rešeno neko mesto hudih kužnih bolezni, kar je bilo tudi v „Danici“ v molitev priporočeno. Toraj čast in hvala Bogu in Mariji, naši dobri Materi!  
M. S.

Št. 85. Tri osebe bile so nevarno bolne. Molile pa so k Naši ljubi Gospéj in so obljubile, ako bodo uslišane, zahvalo očitno naznaniti. Kmalo jim je bilo bolje in zdaj so popolnoma zdrave. Serčna hvala Bogu in Mariji, ki je zdravje bolnikov!  
A. S.

### V molitev priporočeni:

Žena prav živo priporoča v bratovsko molitev moža, ki je skoraj popoluoma že nejevečen, da bi se na priprošnje N. lj. Gospé in sv. Jožefa spreobrnil. Zahvala se naznani. — Enako priporoča sestra svojega brata v gorečo molitev, da bi se spreobrnil. — Nevarno bolna oseba za pomoč. — Dva verla mladenča, da bi bila na Marijine prošnje obvarovana hudih potov. — Že čez leto in dan posebno na nogah terpeč bolnik za pomoč, če je Božja volja. — Duhovne pomoči potreben zaslepljen učenjak za razsvetljenje. — Duhoven pastir priporoča v goreče prošnje sebe, svojo bolno sestro in več bolnikov svoje duhovnije. — Na duši in na telesu bolna oseba, prosi bratovske molitve za pomoč. — Že več lét terpeča veliko bolečino na roki prosi, da bi na priprošnje Naše ljube Gospé, sv. Jožefa in sv. Deodata, ako je Bogu na čast in njeni duši v zveličanje, zadobila ljubo zdravje. Ulišanje teh dveh prošenj se bode razglasilo.

### Opomini k modrosti.

(Iz bukev Sirahovih, iz XXX. in XXXI. pogl.)

21. vel. serp. *Le gladi sina, in on te bo imel v strahu; le igray se z njim, in žalil te bo.*

22. *Ne prepušaj ga (sina) njegovi volji, in ne pušaj v nemar njegovih umišljav.*

23. *Uči svojega sina in trudi se z njim, da ne bo tebi v nečast njegova nesramnost.*

24. *Dušno zdravje v svetosti in pravici je boljše, kakor zlato in srebro.*

25. *Kdor zlato ljubi, ni brez greha, in kdor strohljivost iše, bo z njo napolnjen.*

26. *Veliko ust bo hvalilo njega, ki deli obilno kruha, in spričevanje, ki se njegovi dobroti daje, je gotovo.*

27. *Vino, če se nezmérno pije, napravi zdražbe in jezo in veliko razpertij.*

## Listek za raznoterosti.

**Volitev novega poslanca na mesto ranjc. dr. Jan. Bleiweis-a** bode za ljubljansko okolico 22. tega mesca. Odbor narodnih deželnih poslancev priporoča gosp. dr. Karola Bleiweisa vit. Tersteniškega, sina umerlega dr. Jan. Tersteniškega.

**Kranjski deželni zbor** se prične 4. kimovca.

**Prelép srebern kelih** znamenite cene, dostojin za vsako stolnico, je izdelal gosp. Zadnikar po naročilu neimenovanega dobrotnika. Namenjen je za misijon, kamor ga bode vredništvo poslalo o priliki in ga med tem tudi lahko vidi, kdor bi želel morebiti kaj enacega dati delati.

**Umerla sta** čč. gg.: Jak. Košir, vikarij v pok. v Št. Vidu pri Vip., in Jan. Janža, duh. pastir v Budanji. R. I. P.

**Institutiones Theologicae in usum scholarum**, auctore Josepho Kleutgen S. J. Volumen I., continens partem: De Deo. Ratisb., Neo Eboraci et Cincinnati 1881; 729 str. v vel. osmerki; cena 3 gld. 60 kr. v katoliški bukvarni. — Pri tacih delih čverstemu bogoslovu ni gledati na nektere groše, ki jih dá za dobro knjigo. Sacerdos continuo animum studiis sacris impendat. Ker se od časa do časa razodevajo nove zmote (ali prav za prav: stare v novi obliki), zato je treba novih, času primernih dokazov, novega pojasnovanja razodete resnice; zato tudi sv. Cerkev v novo daje verske določila. Omenjeno delo je toliko bolj priporočevanja vredno, ker je sestavljeno „ad mentem S. Thomae“ v smislu Pija IX bl. spomina in Leona XIII; toraj je tudi sedanjemu sv. Očetu posvečeno. — Dvojnato kazalo pripomore, da čitatelj doželjeno tvarino precej najti zamore, kar je pri tacih knjigah velike koristi.

**V Trierski škofiji** je vsled kulturne borbe (preganjanja katoliške Cerkve) že 210 duhovnij brez župnikov.

**Naj krajši pridiga.** Ni davno tega je imel častiti g. dekan Kirvan pri sv. Petru v Dublinu na Irskem pridigati v prid naj bolj ubogih sirot. Sedemdesetletni častiljivi mašnik pa je bil v postelji hudo bolan in že več dni ga je bolezen na čutnicah tako hudo vila, da ni mogel govoriti. Dan je prišel in pridigati je bilo treba, ker pridiga je bila oznanjena. Ostarani služabnik Božji vstane, se obleče, ali bolje reči, da se obleči in podá se v cerkev v prehudih mukah. Gre na leco, ali prav rečeno, nesejo ga na leco, in od tam slovesno dergetajočo roko stegne proti sirotinskim otrokom, ki so bili nagnjeteni okrog altarja, izreče le samo to-le: „Tukaj so!“ in zgrudi se v leco nazaj — nezaveden od bolečin.

Ali po tej pridigi dveh beséd pa tudi ni bilo človeka v cerkvi, ki bi ne bil ginjen. Vsak je daroval za uboge sirote in nikoli ni bilo tako bogatega darovanja, kakor ta teden. Gotovo je bila ta pridiga ena naj krajših, najbolj ginljivih in izdatnih, kar jih je kdaj bilo na svetu.

Naj veljá ta lepa pridiga tudi v prid študentovske kuhinje za bližnje prihodnje šolsko leto.

**Sad slabe izreje pri rokodelcih.** Te dni so naznavali, da med Russbachom in Wolfpassingom je Franc Folinek na potu umoril in oropal svojega tovarša čevljarja Vinc. Weiss a, ko sta z Dunaja skupaj popotvala. Š „šoštarskim“ kladvom ga je tako mahal po glavi, da je omagal; vendar je še pred smertjo povedal, kdo je njegov morivec. — Kolikrat se mora slišati, da mnogi rokodelski pomočniki se prav hudo z umazaním in sploh

pregrešnim govorjenjem pohujšujejo med seboj, pohujšujejo rokodelske fante itd. In kaj se po kerčmah od tacih hudega sliši! Ni čudo, ako potem obdivjan človek svojega lastnega tovarša zavrtno napade in umori. Raji naj bi pristopali v Kolpingove družbe katoliških pomočnikov: koliko hudega bi se s tem odvernilo! Sploh bi se moralo po primérni poti poskerbeti za nravo rokodelskih in družih stanov, sej tatvin, švindelnov, ubijanj zarad pomanjkanja vere je vedno več!

Naslednja dogodba ni manj žalostna. Na Dunaju je 15letni čerkostavski učenec Ernst Grünauer 2. t. m. zaklal mizarskega učenca Jan. Steinach a, in sicer zato, ker ga je dražil in se mu v lasé zagnal. Iz jeze namreč je popadel mizarsk nož in ga je s toliko močjo vanj zagnal, da mu je trebuh in želodec presunil ter je nagajivec drugi dan umrl, ubijavec pa šel v ječo. — Tudi to ljudstvo potrebuje več poduka, da bi se srovosti obvarovalo.

**V Rimu**, kakor vedó v Ameriki, je zbor ss. obredov nedavno imel posvet in sv. Oče bodo v kratkem dali ukaz, ki je znamenit oziroma na Misal in Brevir. Prazniki svetnikov namreč, izjemši cerkvene očete, ako skup zadenejo z drugim praznikom višega reda, se v prihodnje ne bodo več prelagnali na druge dneve, zadevni svetnik vendar ima prostor v brevirji kakor deveta lekcija. To se prične za vesoljno rimsko-katoliško Cerkev z letom 1884; vendar je posameznim škofom na voljo dano tudi že prihodnje leto to pričeti. „Breve“ v ta namen je boje že gotovo, bode se pa še le čez kaj časa razglasilo. („Columb.“)

**Bogata žetev** se kaže letos tudi po Ameriki; zato je že pred mesec dnevi cena padala.

**Utonil — utonili!** Po amerikanskih in družih časnikih se o tem času največ novic bere, da je ta in ta utonil, posebno od otrok in mladih ljudi. Tudi kar tiče sramožljivost jih še vse več utoni na duši pri kopanju. Koliko žalosti toraj pri ljudéh in pri angelih! Tudi igranje otrok ob vodi, lovljenje rib ni brez nevarnosti... Toraj pamet! previdnost! strah Božji po vsih krajih!

## Dobrotni darovi.

*Za pogorelce pri sv. Magdalení nad Idrijo:* Č. g. župnik J. Demšar z Buk. 3 gld. — Ana Rihar 60 kr.

*Za študentovsko kuhinjo:* Neimenovan: Ta srečka, mislim, je zadela 6 gl.; naj bo po odbitih 20% za študentovsko kuhinjo, če se potrudite, da se Vam izplača. Op. Dala je srečka 5 gld. 10 kr. (Prav dobra misel! Naj verlemu gosp. darovalcu prinese za povračilo sto tisoč časnih in večnih „sreč“! Vr.) — Neka družina 1 gl., da bi sin bil srečen, ki zdaj gre po svetu.

*Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije:* Iz Novega mesta po č. P. Metodu 2 gl. — Z Begunj pri Cérknici 1 gl. — Z Blok 4 gl. 40 kr. — Iz Koprivnika pri Kočevji 10 gl. — Iz Nevelj 1 gl. — Iz Polhovega gradca 15 gld. — Neimenovana 12 kr. — Iz Knežaka 4 gl. 30 kr.

*Za afrikanski misijon:* J. Rihar 1 gl.

## Pogovori z gg. dopisovalci.

G. S. v Wab.: Serčna hvala za naznanila in dopis, s katerim ste nas razveselili, in prosimo večkrat kaj. Iskren pozdrav Vam z vso prepoštovano družino T., župn. J. in vsim rojakom. — G. K.: Vse opravljeno. — G. S.: Preserčna hvala!